

Datum: 22. 9. 2026

Št.: 091-58/2026-1

- Medijem -
- Za takojšnjo objavo -

**SLOVENSKE IN HRVAŠKE OBČINE SKUPAJ O EVROPSKIH SREDSTVIH IN
DOSTOPNOSTI JAVNIH STORITEV**

Podčetrtek, 22. september 2026 – Predstavniki slovenskih in hrvaških občin so se danes v Podčetrtku sestali na skupni seji Predsedstva Skupnosti občin Slovenije (SOS) in Udruge gradova u Republici Hrvatskoj. V ospredju srečanja so bili prihodnost evropskega financiranja lokalnega razvoja, vključevanje občin v pripravo nove finančne perspektive EU 2028–2034 ter zagotavljanje dostopnosti javnih storitev prebivalcem ne glede na kraj njihovega bivanja.

Predsednik Skupnosti občin Slovenije in župan Medvod Nejc Smole ter **predsednik Udruge gradova in župan Zaprešića Željko Turk** sta poudarila pomen tesnejšega sodelovanja slovenskih in hrvaških lokalnih skupnosti ter močnejšega glasu občin pri oblikovanju prihodnjih evropskih razvojnih politik. Nova finančna perspektiva mora bolj izhajati iz dejanskih potreb lokalnih okolij, občine pa morajo biti vključene že v oblikovanje razvojnih prioritet. Turk je ob tem poudaril, da bi morali biti stališči Zagreba in Ljubljane pri zastopanju interesov lokalne ravni v EU čim bolj usklajeni, saj lahko državi s skupnim glasom dosežeta več.

Pogled države sta predstavila **državni sekretar Ivan Meglič** ter **državni sekretar hrvaškega Ministrstva za regionalni razvoj in sklade Evropske unije Domagoj Mikulić**. Meglič je izpostavil pomen pravočasnega usklajevanja pri oblikovanju prihodnje finančne perspektive ter programov Interreg, ki s povezovanjem lokalnih skupnosti presegajo državne meje. Mikulić pa je predstavil hrvaški pristop, kjer prihodnje razvojne usmeritve oblikujejo v partnerstvu z mesti, občinami in regionalno ravno ter ob upoštevanju različnih razvojnih potreb posameznih območij.

Predsednik SOS Nejc Smole je opozoril, da dosedanji sistem črpanja evropskih sredstev ni v zadostni meri sledil dejanskim potrebam občin. Zaradi omejitev, povezanih z aglomeracijami, približno dve tretjini občin ni moglo dostopati do sredstev za vodovod in kanalizacijo, medtem ko velik del zagotovljenih sredstev za urejanje vodotokov ne bo porabljen. »Želimo si več fleksibilnosti pri črpanju sredstev in predvsem več posluha za potrebe občin na terenu,« je poudaril. Za prihodnjo perspektivo si občine želijo bolj operativnega sodelovanja že pri opredeljevanju potreb in oblikovanju programov.

Podpredsednik SOS Gregor Košir je povedal, da je SOS zato ustanovil posebno delovno skupino za sodelovanje pri programiranju prihodnje finančne perspektive. Pri tem bo treba upoštevati posebnosti slovenske lokalne samouprave – odsotnost pokrajin ter velike razlike med občinami po velikosti in razvojnih potrebah. Kot dragocene je izpostavil tudi hrvaške izkušnje pri koriščenju evropskih sredstev.

Predstavniki hrvaških mest so opozorili, da za uspešno koriščenje evropskih sredstev ne bo pomembno le, koliko denarja bo namenjenega lokalni ravni, ampak tudi, ali bodo imele občine dovolj lastnih sredstev in kadrov za pripravo ter sofinanciranje projektov. **Župan Zadra Šime Erlić** je poudaril pomen ohranitve močne kohezijske politike, **župan Varaždina Neven Bosilj** pa pomen evropskih naložb, ki lokalnemu okolju prinašajo dolgoročno razvojno vrednost.

V okviru razprave o prihodnji finančni perspektivi je **generalna sekretarka SOS Jasmina Vidmar** predstavila tudi aktivnosti **Podnebne pisarne SOS in projekta LIFE4ADAPT**. Poudarila je, da občine predvsem v zadnjih letih vse bolj proaktivno pristopajo h krepitvi podnebne odpornosti. SOS jih pri tem podpira z usposabljanji, strokovnimi delavnicami, ogledi dobrih praks, informacijami ter podporo pri pripravi ukrepov in iskanju virov financiranja. Ob tem je izpostavila, da sta znanje in strokovna podpora šele prvi korak. Za prehod od načrtovanja k dejanski izvedbi ukrepov občine potrebujejo jasne vsebinske in strateške usmeritve ter predvsem stabilne in dostopne finančne vire, ki bodo omogočili dolgoročno krepitev podnebne odpornosti lokalnih skupnosti.

Drugi osrednji sklop je bil namenjen dostopnosti javnih storitev na podeželskih, obmejnih, demografsko šibkih in drugih oddaljenih območjih. Predstavniki občin so opozorili, da iz manjših okolij izginjajo storitve, ki so bile nekoč samoumevne – od bančnih in poštnih storitev do javnega prevoza in prisotnosti državnih institucij. Razpravljali so tudi o povezovanju različnih storitev po načelu »vse na enem mestu« ter o potrebi po kombiniranju digitalne in fizične dostopnosti.

Županja Občine Solčava **Katarina Prelesnik** je opozorila, da število uporabnikov in ekonomska upravičenost ne moreta biti edini merili za zagotavljanje javnih storitev na redko poseljenih območjih. »Kako naj mladi ostajajo doma, če jim ne moremo zagotoviti osnovnih storitev in dobre povezanosti? Če želimo ohraniti podeželje, moramo na zagotavljanje enakovrednih pogojev za življenje gledati kot na naložbo države in ne kot na strošek,« je poudarila.

Kot primer konkretnega iskanja rešitev je **Občina Beltinci** predstavila projekt **SOSPHERE**, v katerem skupaj s hrvaškimi in drugimi partnerji razvija rešitve za boljšo dostopnost zdravstvenih in socialnih storitev na podeželskih in odročnih območjih, med drugim z vzpostavljanjem enotnih vstopnih točk »one-stop-shop«.

Da so izzivi na obeh straneh meje podobni, so potrdili tudi hrvaški župani. **Župan Raba Nikola Grgurić** je opozoril na umikanje državnih institucij, pomanjkanje delovnih mest ter

težjo dostopnost zdravstvenih in prometnih storitev na otoku, **župan Ludbrega Dubravko Bilić** pa na pomanjkljiv javni prevoz in odseljevanje iz manjših okolij. Skupno sporočilo razprave je bilo, da mora razvojna politika prebivalcem omogočati kakovostno življenje tudi zunaj največjih urbanih središč.

Skupna seja je potrdila, da se slovenske in hrvaške lokalne skupnosti srečujejo s številnimi podobnimi razvojnimi izzivi. SOS in Udruga gradova želita zato sodelovanje še okrepiti – z izmenjavo dobrih praks ter skupnim zastopanjem interesov lokalnih skupnosti na nacionalni in evropski ravni.

Jasmina Vidmar, l.r.
generalna sekretarka Skupnosti občin Slovenije